

Les escales de Puigcerdà

JOAQUIM NADAL | FARRERAS

He hagut de portar el cotxe al taller. El concessionari està al polígon industrial de l'estació. He d'esperar dues hores. Vull anar a esmorzar i comprar els diaris i el camí més ràpid per anar al centre és travessar les vies de l'estació. Segueixo el corriol fins a arribar a la terminal del nou ascensor que comunica l'estació amb la placa de l'Ajuntament, el mirador urbà més bell de la Cerdanya. L'ascensor no funciona, està avariat. Sembla que passa sovint. Compto els graons i dossifico l'esforç per no arribar esbufegant. De baixada ja funciona i el puc estrenar. Les escales a peu de pujada m'han fet adonar de la importància d'aquest enllaç entre les dues plataformes de Puigcerdà, el puig i la plana. Serà un gran èxit i les veus crítiques que la consideraven una obra innecessària i no prioritària s'hauran d'adonar que al final les altres mancances quotidianes de Puigcerdà s'hauran d'atendre igualment i l'ascensor haurà fet, de revulsiu emblemàtic, d'enllaç eficaç.

Cal, és dar, arreglar carrers, fer espais de vianants, fer voreres, ordenar el trànsit, millorar l'aparcament, posar ordre i autoritat. Però el simbolisme de l'ascensor em porta a imaginar una gran operació entorn de les vies de l'estació. Un gran pla especial, Un

acord amb Renfe, una reducció de l'espai d'ús ferroviari, diversos passos per sota les vies comunicant bé el barri de l'estació amb el polígon i la carretera de Guils i un conveni urbanístic com a base d'aquest pla especial que faciliti equipaments. Espais lliures i algun aprofitament que faci viable l'operació. Es tracta de trencar el fatalisme del tren, l'aïllament, l'efecte de barrera, la sensació de descampat, d'abandonament, d'obsolescència, d'inutilitat.

Puigcerdà té en el tren una gran oportunitat. Un tren modern i eficaç i un entorn ordenat, equipat, alegre, i connectat que doni continuïtat des de l'Ajuntament fins a la carretera de Guils i la carretera de la Seu d'Urgell. El futur urbanístic de Puigcerdà es juga aquí en una operació unitària, ambiciosa, de qualitat, amb un disseny acurat i de prestigi que atorgui bellesa i efectivitat a tots els darreres bruts i desordenats que avui acompanyen el traçat del ferrocarril.

La mateixa reflexió sobre la capital em porta a parlar també de tota la comarca, que es troba en una cruïlla decisiva. Ara està partida en tres. França, Girona i Lleida. Un territori i tres administracions. Però hi ha necessitats comunes que no admeten fronteres. L'aposta per equipaments comuns, transfronterers, és una realitat possible molt important. L'hospital, per exemple, o l'escorxador. També l'aposta de les comunicacions i de les infraestructures

hauria de ser comuna amb l'objectiu d'una millora evident de l'eix pirinenc, l'exploració urgent de la solució més idònia pel túnel de Toses i una inversió substancial per fer del tren de Vic, Ripoll i Puigcerdà una aposta moderna, ràpida, eficient, un tren internacional al servei de l'economia i del turisme.

Hi ha també la urgent necessitat d'unificar les administracions, de reforçar el paper comarcal i d'integrar una autoritat i una administració comunes pel Pirineu, com fa més d'una dècada que prediquem els socialistes i d'altres.

Pero la clau de tot serà la manera d'enfocar el futur econòmic de la comarca i de frenar les brutals pressions econòmiques i urbanístiques que s'exerceixen per tal d'evitar de fer malbé la qualitat del paisatge, l'equilibri territorial i la preservació de l'alt valor patrimonial i ambiental de tota la Cerdanya. La punta de l'iceberg s'exemplifica en un cas contradictori. D'una banda, la denegació de l'ampliació del golf de Fontanals de Cerdanya i de l'altra l'estímul i el beneplàcit a l'ampliació de l'aeroport de Cerdanya. Quins són els criteris de la Generalitat per avalar un projecte i frenar l'altre? Quins interessos serveix? Quin model territorial hi ha en aquesta decisió contradictòria que s'origina endues direccions generals del mateix departament?

Pero això no és res al costat del tema més de conjunt que és el pla-

nejament urbanístic. El Pla Comarcal de Cerdanya ha contingut amb relativa eficàcia les vel·leïtats expansives del mercat i ha preservat la plana, quasi tota, de l'expansió indiscriminada de les pletes. La por ara en alguns medis de Cerdanya és que si s'obre el debat de la revisió del Pla Comarcal no resulti que l'allau de pressions es faci imparable i en resulti inevitablement un relaxament del model i unà aixeta més oberta. És millor no tocar res i retocar puntualment alguns desajustos? Hi haurà poder i autoritat suficient per adequar la realitat a un model desitjable i sostenible? Hi ha espais per a la reflexió sobre l'imprescindible paper, tradicionalment menystingut, de l'agricultura i de la ramaderia? Hi ha voluntat d'explorar nous productes turístics, noves professions?

És evident que si s'ha de produir un daltabaix és millor no tocar res. Però també és molt evident que ara la Cerdanya es veu a una pressió on la discrecionalitat i un cert caciquisme de connotacions modernes preval i adapta la realitat, material i legal, a les seves aspiracions i desigs.

Fet i fet, un moment crucial i decisiu per a una comarca bellíssima que ha de trobar el seu camí al futur pensant més en els habitants de Cerdanya que en les necessitats compulsives, estacionals i esporàdiques de segones residències.

Portaveu del PSC-CpC